

Кенгеш

Халкъла эмда динле аралы келишиулюкню сакълау мадарлары сюзюлгендиле

Россей Федерацияны Къоркъуусулукъ советини Секретары Сергей Шойгу Нальчикде Россей Федерацияны Президентини СКФО-да толу эркинликке келечиси Юрий Чайканы, округну суубъектлерини башчыларыны эмда тийишли федерал влосте органланы таматарларыны къатышыулары бла кенгеш бардыргъанды, деп билдиргендиле КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуну пресс-службасындан.

Жыйынлада запад къыралланы Россейни жаматуында айырыкъ къурау, миллетле эмда динле аралы келишиулюкню бузуу, радикал ниетлени жайыу жаны бла ишленген тийишну къошакъ мадарлары сюзюлгендиле. Радикал ниетлени бла оюмланы жайыуларына себеплик этген сылтаула бла болула да тинтилгендиле. Андан сора да, къырал органла,

муниципалитетле, жамуат биригуле Ата журтубузу тарыхын терс кёргозтоуге, башха миллетлени кёрюп болмаула, неонацизмге къажуу не мадарла этгендерине къаралгъанды. СКФО-да жамуат-политика ырахатлыкны бузарга коршегенлени жолларын кесуу жаны бла ишни ботон къыйматлы этиуно амаллары сюзюлгендиле. Къабарты-Малкъарда болгъа-

нынды, Сергей Шойгу «Восточный» микрорайонда «Билим беру» миллет проектни себеплиги бла ишленген жангы окъуу юйю – Кёп профилилы республикалы гимназияны бла «Кюн шахар» сый академияны жокълагъанды. Ол учрежденияланы таматарлары бла тийишлеринде Россейни инсаны болууну магъанасын, миллетле аралы бирликин эмда

динле аралы ырахатлыкны кюлендири, Россейни ниет эмда аден-къылык хазналарын, адет-төрелерин эмда халкъыбызны тарых эсин сакълау жаны бла ишлегенде адалланы не къядар кёп къатышдыргъа керекликни юсюнден айтылгъанды. Акъыбалыкъ болмагъанланы эмда жаш адамланы ишлери жаны бла араланы, ала билимлерин,

фахмуларын, чыгармачы хунерлерин ёсдюрге себеплик этген жерлени не къядар кёп къуаргъа кереклиги къаты эсгертилгенди. КъМР-ни Башчысы Казбек Кокор РФ-ни Къоркъуусулукъ советини Секретары Сергей Шойгугъа республиканы жокълагъаны эмда аны айыууну магъаналы соруларына эс бургъаны ючюн жорек ыразылыгъын билдиргенди.

Сый беруу

Изеу Тазалыкъгъа табыныу

Кёп болмай «Эни суу объектлени сакълау» федерал проектге кёре КъМР-ни Табигъатны сакланган объектлерине тынгыла ремонт, этиу дирекциясыны келечилери Эльбрус районда изеу къуаргъандыла. Аны кезиунде Басхан сууну жагъалары зыбыр къалгъан-къулгъанладан тазалангъандыла.

Изеучолени кючлери бла уллу иш бардырылгъанды: эки жылны ичинде 97,43 гектарны тазаларгъа онг табылгъанды. Саудай алып айтханда, черекни узуну бла 13 километрге 3521 тонна кир-кипчик кетерилгенди.

Эге сала айтсакъ, «Эни суу объектлени сакълау» федерал проектни бардырыугъа 249 900 000,0 сом къаралгъанды. Ишлени «СТРОЙ ОПТИМА» подярда фирма толтургъанды.

«Россейни суу» эм «Green Drive» деген экология акциялары чеклеринде КъМР-ни табигъат байлыкъла эмда экология министрени орунбасары Валерий Гриневични башчылыгы бла министерствону, ведомстволаны, жамуат организацияланы келечилери, волонтерла, шахарчыла – битиу да элли чакълы адам – изеуге чыкъгъандыла.

«Green Drive» неда экология болууну игендирича тийерлени тазалау акция жайны узун баргъанды. Эни фуругола Россейни шахарларын жокълап, изеучолеге себеплик тапдырып тургъандыла.

Бу ишни магъанасы – суула болууларына къайгырыуга, алагъа алулу кезден къарарча этерге, анга жамуатны эсин бургургъа. Суу – адам улуну эм уллу байлыкъларындан бири. Ансыз жашуу жокъду, ол бизни тамблагъы кюнобуздод.

Акцияны къуаргъанла изеучолеге кюл къылаула бла мешохла юлешгендиле. Сауызгъа уз «Green Drive» беллик бла бут болкала бла жаулыкчукъла бергендиле. Ол кюн Нальчик сууну 3 километр чакълы бирини жагъалары кир-кипчикден тазалангъандыла.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман хазырлагъанды.

2 бет

Аскерчилерибизни хурметлерине

Ростов областын Мартыновский районун 115-чи атыл дивизия немисли фашистледен азатлагъанлы бойы 82 жыл толгъанды. Кёп болмай а анда район администрация бла изеу ишле бардырган къуаму анга аталган автопробег къуаргъанды.

Эсигизге салаякъ: 1942 жылда июль-август айлада бизни аскерчилерибиз, жауу эм атлада уучлау-чулагъа къажуу сөөлип, душман андан ары ётмезча къазуат этгендиле. Ол сермешледен сора аланы ючден бири къалгъан эди.

Жигит жерлешлерибизни хурметлени ишленген эсгертилени къатарында митингле бардырыл-

гъандыла. Алагъа кёп жаш тёлдо да къатышханды. Автопробег а Уллу Мартыновка элден башлангъанды. Ызы бла анга къатышханды, Пысый Курган, Степной, Московский эм Новониколаевский эллени хар биринде тохтап, эсгертимеги голле салгъандыла.

Ол тийреде жашагъанла Къабарты-Малкъарны жигит жашларын унутмай, жыл сайын эсгергенли тургъанлары бек хычууну кёрюнеди. Хар совет аскерчини жигитлиги ёмюрлеге сакъланыр кюн а аны юсюнден тёлден тёлгое билдирге керекди.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Хант хазнабыз

Хычинни жарыкъ, берекетли да байрамы

Огъан шабат кюн Черек районну Къара-Суу элли орта школуну спорт майданында миллет ашы – хычинни – фестивалы болгъанды. Ол эртенликде къысха заманын ичинде майдан адамдан толу болуп къалгъанды. Жыч санлары келгенле эничрек оутургъандыла, жаш тёлдо тевсегенди, сабилде да къууан уллу эди. Келгенле, байрамгъа къуаргъандан сора да, аруу тау хауа бла солуп, шаудан суу ичип, зауукчулукъ тапхандыла.

Таулу хычинни, орус биинни эмда къабарты далыны, ингуш чипилиги, догер пирогун, чечен чепалгашны жарадырып, келген къонакъланы сыйларгъа хар зат да тынгылы хазыр болгъанды байрамда. Аш этериклени барыны да башларында къара къалкъалары, алларында къара ап боталары бар эдиле. Быллай фестиваль бирини кере бардырылгъанлыкъгъа, анга къатышыргъа ыразылыкъларын кёпле билдиргендиле. Ала Прохлада, Май районланы, Нальчик шахарны, Хасанинаны, Акъ-Суу эллени эмда Черек район бла иги кесек замандан бери къарындаш баймакълыкъ жюрютген Зольск районну келечилери,

Ингуштиядан делегацияны адамлары да болгъандыла. Къуаргъанлары араларында уа Москвадан, Ялтадан, Ставрополь крайдан туристле да кёл эдиле.

Фестиваль Росмолодёж берген грантха тийишлиликде бардырылгъанды. Анга Шимал-Кавказ федерал округдан 2024 жылда Къара-Суу элде жашагъан Баланаланы Таусолтаны къызы Шахриза тийишли болгъан эди. Ол бу элли болгъаны себепли, байрамны да Къара-Сууда бардырыргъа келишгенди. Анга бу ишде районну администрациясы, КъМР-ни Жаш тёлкюно ишлери жаны бла министрствосу, элли, школну администрацияла-

Баланаланы Шахриза.

ры да уллу болушукъ этгенлерин белгилерге тийишлиди.

Фестивальны къуаргъанла атына «Миллет билин» деп атагъандыла. Шахриза айтханга кёре, миллетлени төрели ашларыны юсю бла анга къатышхандылар бир бирге ушагъан азыкъларын кёргозторге керек эдиле.

Школну бошагъанындан сора, КъМР-ни Къырал, муниципал управление бёлюмонде окуп чыкъгъанма, ызы бла магистратурда экономика жаны бла билим алгъанма. Республикада биринчи болуп Черек районда Жаш тёлдо ара къуаргъан эди да, анда ишлеп башлагъанма, алай бла проектими да хазырлагъанма. Тюзюн айтсам, хорпарма деп эсимде да жокъ эди, алай насыйбым тутханды.

Ахыры 3-чо бетдеди.

«Заманга» – 100 жыл

«Газет мени сёз усталыкъгъа юйретгенди»

Республиканы кюноне

Къыйыны, адамлыгъы да унутулмайдыла

Ыразылыкъ

«Ыспас этеме санга, Тырнаууз»

Жангы китап

Келир тёллени сагъышын этип

Пресс-конференция

Ачыкъ ушакъ бардырыллыкъгъы

30 августда эртенликде 10:00 сагъатда ТАСС-Кавказ регион информация арада (Пятигорскда) Къабарты-Малкъарны Башчысы Казбек Кокор пресс-конференция бардырылкъды. Анда регионну социал-экономикасыны айынтунуу соруларын жауапла берилликдиле.

Казбек Валерьевич республикада тамамларгъа белгиленген баш магъаналы жумушланы, миллет проектле жашауда къалай толтурулгъанларыны, маданийтени, туризмни айынтунуу колларинден айтыргъы белгиленди. Сёз энин аскер операциягъа къатышхалгъа себепликни юсюнден да барлыкъды.

Пресс-конференция очный эм заочный халда ётерикди. Анга ТАСС-ны сайтында къуаргъа онг болуукъду. Тийишуну ТАСС-ны «ВКонтакте» эм «Telegram» (ТАСС Кавказ) социал сетельде да кёргозторюкюле.

Эл молк

Сютге мангъа кесек къошулгъанды

Бусагъатда Къабарты-Малкъарда малланы иги кесеге жайлыкълда кечинедиле. Белгилисина, тау этеклеме эм эл тийерлемеде отурган ийнеклени сюттерине да иги къошулды. Аны бла бирге аллай сютню къурамы да игиди.

КъМР-ни Эл молк министрствосундан билдиргенлерича, республикада алты айгъа 2,4 минг тонна чакълы бишлэк бла хумжуу чыгарылгъанды. Былтыр бу заман бла тенгешдиргенде, ол 106 процент болады. Сагъынылган кезиде къыймакъдан да 63,6 минг тонна алынгъанды. Мында да 1,6 процент ёсюне ёседи. Андан сора да, къаймакъ бла хумжуу къошулгъан ашарыкъладан да былтырдан 8,9 проценттен артыкъ сатылгъанды. Болсада сют, жау, айран чакълы бишлэк бла хумжуу чыгарылгъанды. Былтыр бу заман

Жемишле кёпге деру буюлмазча

«Агрополи»: ООК Кавказ РФ биригиуну болушлугу бла инвестициялы проектин жашауда бардырыргъа, Басханда жети минг тонна жемиш сакъланырча комплекс ишлерге онг тапханды. Анга 600 миллион сом мажарылгъанды, ючден бирин а, неда 242 миллентен. Кавказ РФ бергенди.

Ол комплекс республикада эм улупадан бирине саналады. Арт заманда терек баччаланы сагънына дайым къошула бергъаны себепли анга суррам болуугъанма сёз да жокъду эм башха молкелеге да ол ахшы себеплик этерикди. Мында алмаланы айырырча ызыла ишледила. Къабарты-Малкъар

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман хазырлагъанды.

3 бет

4 бет

«Заманга» – 100 жыл

«Газет мени сөз усталыкыга юйреткенди»

Адам жашаудан кеткенликте, аны этген огурулу ишери, жазган материаллары унутулмайды. Ма аллай инсаннадан болганды Огъары Малкъардан Гелланы Лиза. Ол алгъа «Коммунизм» жолда «Заман» газет бла кеп жылланы байламлык жюрюткенди, тууган элини жашаууну, аны жаш тѳлѳгѳ юлѳѳ болганды хунерли, жигер да адамларны. Улуу Та журт урушка кытышкан эллинерини, кеси кеп жылланы ишлеген тиширляуа биригуно осперденде окуу-улагы халар биздиргеней турганды.

Лиза «Коммунизмге» жолгазетни ишчи-элли корреспондентерини санына 1963 жылда къошултгъа эди. «Бюгон кибиб эсимден бир неча айтылганды кыралгъан «Кыртла хопларыкъ тѳюкѳлѳ» деген материалмы газетде чыкканды. Не айтырса, мен анга, бир улуу роман жазгъанча, кѳлѳм кѳтѳрѳлѳп, эден ити да узакъ болгъанды да къармай, «Жери конлюм» деген жерде бичен чала турганды кыртлага барам. Мени атым бла чыкканды материалмы басмаланганды газетни алгъа кѳртѳсѳрѳгѳ асыры сѳйегенде, къалай жетеними окуна билмеген эдим», – деп эсгергенди Лиза жашаууну ол кезуон.

Ма андан сора ана тилибизде чыкканды газет бла байламлык, шукѳлѳгу да ол ѳлѳп кетгенин озѳлѳмгенди. «Газетибиз заманга кѳрѳ атлай, мени беш минге жуукъ адам жашаганды улуу, тау элини адамларны – огъары малкъарлыга – узгъа да, битеу миллетибизге да бир жуукъ адамчы болуп къалганды десем, нанишпашма», – деуѳю эди Лиза.

Газет кадрла бедѳрѳюню ахшы горбѳжиси, халкъны ишин, жашауну кѳртѳзѳп турганды кѳлѳлѳбѳз, хар адамын кѳрти шукѳу, нѳгѳди, акыл юйретген устазы болгъаны Лизаны къадары окуна юлѳѳду. «Мен журналистика бѳлюмде окуп билим алмагъанча, алай газет мени сѳз усталыкыга юйреткенди. 1974 жылдан бери «РФ-ни Журналисттерини союзуну члени» деген атны жюрѳте, кѳсим штатта ишлеп кеткенликте. «Заман» газетни журналисттери Калъбайлы Алийге, Шуалауны Хасангана эд редакцияны кѳп башха ишчилерине мени журналистикада ишиме улуу болушукъ берѳ, юйрѳте, юлѳѳ болуп келгендерин чертип айта, сау болуна

дейме», – деп билдиргенди ырзавыгызы Лиза эсгериптеринден биринде. Алай Лизаны кесини да жазуы ишге хунер болганды, тили аруу эман бай эди. Кѳню жарыкъ жѳретгѳ ачыкъ адам болганды Лиза, кимге да игилек жоралганды, адамланы сѳйеген, эллирин жаны кибиб кѳрген. Ол ышанлары аны жазгъанларында

да сезилгенлей турганды. Ол сезимлери «Черек ауузу – мени бешик жырым» деген китабына да баш магъанасын тутады.

Ол РФ-ни Журналисттерини чыгъармачы биригуноню ишинде да тѳри къатышканды. «КЪМР-ни» маданиятын сыйла кѳрѳлѳсѳз» деген атны да намасын жюрѳткенди.

Гелланы Лиза газетибизни тиражы ѳсѳрѳне, аны юсѳнде ден узакълада окуна билдирлерине улуу къыйын салганды. Анга жалаанда бир юлѳѳ келтиркенди. 1969-1970 жыллада Лиза Къазахстанда жашаганды ахталарына – Джамбул областда Голвачекка элге тѳйгѳ – барды. «Кавказдан тѳйгѳ элтен чѳмѳдѳндѳ саугъаларымы башына «Коммунизмге» жолгазетибиз салынып эди, – деп эсгергенди жигер тиширляу.

Аны кѳргенлей, Фрунзе жанындан келген ахталарыны бѳз, битеу жыйынган таулу жерлешерибиз да, бирден алып, газетни тансыкълап окуп кѳрѳкенде, артыкъда бѳз сѳзден эди жѳргѳм анга тилибизде чыкканды газетибиз миллетибизни кѳрти да улпу ниет байлагъы болгъанды.

Андан башлап Лиза Къыргызда, Фрунзе тѳиресинде жашаганды ахталуулагы хар эки-ѳч айдан «Заман» газетин бир неча номерин жазып турганды. Былайда Лизаны «Газетибизни узакъ Японияда да тансыкълау» деген бир за-

меткасы эсиме тюшгенди: «Бир кюн басманы юйрѳде фамхулу жазуучуларыбиздан бири Токумаланы Жагъафарга тюбейме да, ана тилибизде чыкканды газетни юсѳрѳден айта келгенликте, ол былай халар айтды мапта: «1970 жылда Японияны Осака шахарында ЭКСПО битеудуния кѳрѳмѳчѳе болома. Анга 77 къырал къатышканды. Биз 3 аны бла таншыруу кесибизникеден баштауу ан эдик. Совет Союзну бѳз бѳлюмлю павильонундан бири маданията бла адабиятка атылып эди. Алагъа къарай келгенликте, кенг столну юсѳрѳде кѳзѳмѳчѳе кѳзѳмѳчѳе илпиди. Алагъа къарай келип, къазах, къыргыз, узбек, татар, догер, горжѳ, башкир, эстон, молдован изданилганы араларында «Коммунизмге жолту» кѳрѳдѳм.

Улуу ѳтѳмлик сезим солларымы билеп, кѳлѳм толду. Кѳчѳнѳчѳлѳжѳню азѳбѳн сыйганды миллети бѳзма сѳзѳю халкъланы газеттерине тенг болуп, узакъ Японияда, битеудуния кѳрѳмѳчѳе тюшгенине къалай ѳтѳмленмей кѳалыр эдим? Кѳз жашлауу саркъа, газетим кѳлѳ азѳым бла сылап тураму. Ала мени жѳрѳк къууанчымы тамчылары эдиле», – дегенликте, мени да кѳлѳм толду эди.

Барыбизга да белгилли бизни газетибиз басмаланы башлагъанлы аны аты бир неча кѳрѳ торленгенди. Болсада, газетни башы торленгенликте, ол кѳсѳн халкъга, миллетибизге жылдан-жылга бѳкен-бѳз сѳйѳтѳрѳ Лизаны бѳ сѳзлерин келтирѳргѳ сѳвме: «Эллие, нѳгъында жыйылыш, ким не хыштѳнни, кѳргенни, элде, республикада, къыралда жѳргѳген жангы халарланы бир бири ауузуна чѳбѳп айта турганды, орман огъары жанындан газетиледе бла журналдан толму сумкасын кѳтѳрѳп келген почталыону кѳрселе, шумсуз болуп, ашыгып сакъийди. Сора «Заман» газетин кѳрѳлѳп номеринде басмаланганды жангыкъла бла шагъырей бола, аланы сѳзе, уллу лахорга къалыуучулуда», – деп къууанчыу эди Лиза.

Мен а дѳгъында бу тарихине юлѳѳ келтирѳргѳ сѳвме. 2000-чи жыллада Огъары Малкъарда «Заман» газетде 400 адам жаздырланды. Ол сагыны эдтирѳча шарт сунама.

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

ИТНИПУК

Ишлерине кѳллери бла берилгенле

Налъчкини бийик-вольту заводунда темир жолда электровозла чырмаусуз жюрѳчѳа оборудовани чыгъарадыла. Аны жангырхан, жангы торлѳсѳн конвейерге салгъан а баш

Балаланы Руслан.

конструктор Сергей Бондарны бла ОТК бѳлюмю башчысы Заматимовну борчаларды. Ол аны бла шукѳлѳгу баргъанына

чыгъарылганды продукцияны керек жерде хайырланганы шагъатлыкъ этеди. Сатылмай складда жыйылып турмайды ол. Программаны ишлеп станколада жазыланганды керекле черѳѳѳгѳ ѳчмелерине керек тап этилгенди. Балаланы Руслан жангы станкода ѳрлѳнде этеди. Ол мында ишлерге юйргѳнгенин юсѳрѳден да айтды.

Кѳп болмай орнатылганды жангы станколада.

Кѳп болмай орнатылганды жангы станколада.

Биз – жангыла. Жаш партия, жаш адамлага сѳзледе угъай, иште жол берген.

«Жангы адамла» ишчи адамла ючѳндѳ. Кеслерини жашаулары ючѳн кеслери жууаплыкъны алганды, Республикаларын сѳйеген эмда аны айнытыргъа итинген. Предпринимательле, алимле, врачла, устазла, автобусланы жюрѳтгенле – хар бѳлюмде да предприниматель болурга болукъду.

Биз Президентни ызын къабы кѳрѳбиз эмда адамлага къайгъыруулукъ – ол къыралга бюгон эм кереклиди

4. БЕРИЛГЕН СѳЗЮНѳ ТУТАРГА! Властька асламысында амалчыла эмда бетсизрекле тюшеди. Алагъа берилген сѳз – ол бѳз халарды! Ол а халкъны къыйнады! Бѳз жууапылыкъны бюкѳнлары алыргъа хазыр политиклеге жол бердирѳргѳ изибиз.

Биз ата-аналарыбызны, апталарыбыз-ынналарыбызны эсимеде тутабыз, ала СССР-де бет жарыкълар урунгандыла, аха жыйып, бир къыска кезиге уа аны тас этгендикте. Сѳз триллион сомла бла ахчаны юсѳрѳнди! ЛДПР-ны къырал адамларына ол борчуны къыйтарырга керекди дейди!

Биз миллионна бла ата-аналаны жарсыларына сѳз бургъаны эмда битеу шукѳчуланы, аланы жыл санларына бла юйѳр болуларына да къарамгъа-аппай, халкъсыз жылы аш бла жалчыту законпроектни кийргенбиз. Бю-

Адамла бизни баш къыйматыбыздыла

дейбиз. Адамла бизни баш къыйматыбыздыла! Партияны баш чакъыруу «Адамла магъаналыдыла» деп да бошдан тѳюлѳдѳ.

Биз келлик кюннге къарайыбыз, къыралны тюнегеней къыйтарырга юрѳшмегенлей. Жангы амалларыбыз эмда оюуларыбыз бардыла. «Жангы адамла» – ол оппозиция тѳюлѳдѳ, ол сайлау онгѳду. Биз тѳийшли кесамат эмда оюмла ючѳнбѳз.

Бизге баш магъанала – жаш тѳлѳ, жангы спорт объектеле, билим беруу эмда жангы ишчи жерле. Биз сабийле ючѳнбѳз, аланы ырахат сабийликлери ючѳн, юйѳр къыйматла, адет-тѳре, таматалагы сый-намыс, шубѳлукъ эмда огурулу кѳн-

шулукъ ючѳн. Улуу программаны эмда муратларыбыз бардыла.

Адамланы бизге ышанганды къууандырады эм биз да аланы ышаныуларын ал-дамдамазга керекбиз. Сизни билеклигиз бѳз магъаналыды. Ол жолну бирге, бирлѳшген кенг фронт бла ѳтеригибизге ийнама.

8 сентябрьде айырулагы келигиз эмда бизни – жангы адамланы къаууу ючѳн кѳлѳ кѳтѳрѳгѳюз. Жангыланы сайларга заман жетгенди!

БАБАЛАНЫ Заур,
«Жангы адамла» партияны
Къабарты-Малкъар
Республикада регион
бѳлюмюно секретары.

ЛДПР-ни ишлерине жораланганды планы

Адамла кѳрти да нени сѳйегендерин ЛДПР биледи! «ЛДПР-ни тѳлѳжѳ жораланганды программасы» къыралны халкъы бла тѳлѳжѳ сѳлѳшѳдѳ. «Исси ызда», эни приѳмлада, тѳшында тюбѳшѳлѳде эмда орамда соруп билѳлѳде, социальный сетлѳде бизге он мингле бла адамла жарсыларын айтадыла! Ол излемле ЛДПР-ни ишчи программасы болукъду! Россейни игилигне къалай бла келлигин, аны къалай жашарыгъан чиновниклери къауулары угъай, бизни кѳлѳ кѳтѳргенбиз бла жамауат кеси ону этерге тѳийшлиди! Кырал къалай болукъгѳн биз кесибиз ону этерге керекбиз! Бизни жѳрѳкларыбыз быладыла.

бюкѳнлары сылтауду. Ала тохташдырылганды ызла бла Россейге келди. Кыралны адамлар къыйгъадыдыла – аланы тѳшындан келген миграцияны сабийлери бизникеден кыстыдыла, мектепде кеслерини нызмаларын тохташдырадыла, ингирде уа орам бла барырга амал жокуды, бирде закону бузарга кѳрѳшен тыш кыралдыа ючѳн.

Бизге уа мигрантланы урунулары учуурады дейди. Бизге уа андан не? Тюкенледе багыла ийикъ сайы эседиле. Сора келген «специалистле» къыралдыаызга неге керекдиле? Бирле учузурунууу фѳйдасын кѳрѳр ючѳнѳм?

ЛДПР урунуу миграция къаты контроль этѳу жанылды. Алгъа хар мигрантны да мында бѳз кереклигин шарт белгиле айттыгъыз да, андан сѳз келтиргиз аланы къыралга!

ЛДПР негеллада биз не этген амалчыланы хауаларын тырѳкыды. Мигрантны Россейге жѳрѳтѳ тѳийшлиди: сарбени майданчыкълада мигрантны амал болмагъан специалистлени тѳйгъысчылыкъларында кѳрууламайдыла. Адамларыбызны басмынчылап турууну тыргъа тѳийшлиди: сарбени майданчыкълада мигрантны амал болмагъан специалистлени тѳйгъысчылыкъларында кѳрууламайдыла.

Андан сора да, Россейге фѳйдѳ тѳшѳрѳргѳ келген мигрантла чѳлѳпланы кѳбѳрѳк тѳлѳрге тѳийшлиди. Тыш къыралдыа ишлегендерини асламысын кеслерини ата журтларына этледи. Алай къыралдыа хазыра уа хайырланганды туралдыла. ЛДПР-ни депутатлары законпроект жаращдыр-

гъандыла, анга керѳ мигрантлага НДФЛ ставка 30 процент чакълы бир болукъду.

ЛДПР къыралны нелегал мигрантланы таза-лачу ишледи.

6. СѳВѳ-ДА ХОРПАН ЮЧѳН – РОССЕЙНИ ИЗЛЕМЛЕНГЕН КѳРЕ ЛДПР бизни аскерчиберибизге не жаны бла да болушукъ этгенлей турлукъду, «Пенѳм» к пенѳм фонду келтеринде этип турганыбызча.

Эни аскер операция шарт Хорпан бла бошларга керекди – Россейни излемленген кѳре

– эмда Кыралдыабызны дементигилигне. Нацисттик бийлик жоралтырыды, 1945 жылда! ЛДПР халкъ бла бирге болганды эм болукъду. Аны ючѳн ышанадыла бизге. Айыуланы бѳз сѳзлерине тѳлѳжѳ турганыбыз болганды! ЛДПР-ни тѳлѳжѳ жораланганды планы» – кѳрти адамланы планы ючѳн кѳлѳ кѳрт!

Биз, Россейни «ЖАШИЛПЕ» экология партиясы, экологияны коммерциялы эмда политика муратлада хайырланыуу тохтадыргъа керекди деп, алай къарайбыз. Экология – ол барыбызны да ишибизди, ашагъан ашыбыз, солугъан хауабыз таза болурларын жалчытыр, келир тѳлѳлени къоркъуусулукълары ючѳн керек болганды жумушубуз.

аргъа, саулукъгы хата салганды производстволаны да кѳчѳрѳрге тѳийшлиди. Биз химия семиртѳчѳлени хайырланмагъан эл мюлк жанлыбыз. Аны ючѳн индустриалы жерчиликден эркин этилген миллионла бла гектарланы хайырланыуу дурус кѳрѳбиз. Андан сора да, тюкенледе экология ашарыкълагъа 10-процентлик квота кийириу, сертификатла халкъла аралы стандартлагъа келиширча этѳу жанлыбыз.

Экология – бизни келир заманыбызды, аны себеп-

ли жаш тѳлѳню экология ючѳн жууаплыкълыга юйретирге керекди, ол санда билим беруу программагы экология курсланы да къошуп. Экологияга контроль этѳу къыйматлы болур ючѳн, дайым тинтиуле бардырып турурга керекди, аланы эсеплерин а халкъга тура этерге тѳийшлиди.

Экология – ол хар адамны да шѳндѳгѳ эмда келир заманыды.

Аны сайлау кесибизни, сабийлерибизни, шахарыбызны, къыралдыабызны да къоруулауу сайлауду.

«КЪМР-ни Парламентинде депутатла айыруу юсѳрѳндѳ» 2008 жылны 5 августунда чыгъарылганды 56-ФЗ номерли республикалы законну 48-чи статьясыны 15-чи пунктунда тѳийшлиликде халкъсыз басмалананды.

Саулык Миллет проектни себеплиги бла

Сабий медицина мажмелени тапаландыруу жумушлар республикада андан ары бардырылады. Аны бла байламлы гитчелери кзыналганыларна жалаңда болыңдала болушук этип коймай, сабий аруулары алгандан ачыккау жаны бла да болула кыралыды.

Жаңгы окуу жыл башлангандай, школчулары саулукларына кырау жаны бла профилитикалы тинтууле тир халда бардырыл теверичиле. Бу жумуш бла сабий поликлиникала корушедиле. Алагда а хыр жылда тынгылы ремонтта графике тийишлиликте этиледиле эма макхеме керекли затла бла жалчытылгандыла.

Сез оюн, былпай даражалы ме-кмамла адамы саулугун тинтир-ге, аны аруун ал чакыда байлам-га болушук этген оборудовани керек болот. Ала да (оборудова-ние) хар макхемге тохташдырыл-гын тизмеге кергезиунде кел-тириледиле. Бу жумушла барысы да миллет проектени жашауда бардыруу бла байланыдыла.

Талпыны Хайырлы жолоучулуккыла

Бизиньда «Кьоркьусуулуккыну школуну» жаш тьло билим беруу проект бошалады. Ага Орус география бириниуну (РГО) кыралы башка-башка регионле-рдеда бьлениуну бие жьр-жьри аска кьеташыдыла. Ала бие кюнню иинде Бизинь бла Мижирги ауулаге жолоучулукка баргандыла, таулага бьрлендиле, альпинист керекле бла ишереге койргендиле.

Жаш адамла, эм алгьа, Бизинь чьранда 2800 метр бийликке таулада хаугаа ойрине, бир кесекти турган-дыла, алайдан Баш Кавказ

рельефдеде бла керти та-бийгьатда койргениуну ара-ларында башкалык улуу болганын чертенди. Керти болумлада кьыйынрак-

лай эришуилеге кичини кергезиашыкын билдиргенди. «Бусьгьатда Москвада жашыш, МГИМО-да окуу турама, аны «Terra Politika»

хребтини аруу кьормодосоне кырап, зауулук алгандыла. Бизинь бла алагда, Орус география бириниуну, Россеини байрагыны эм Гео-графини кюнлери аталып, эри-ашыра кыралгандыла. Алагда кьеташыла тау-лага терь бьруеде, кьыйын жьрлере дарында сынаш-хандыла.

Проектни башчысы Мокь-аланы Тенгиз жаралауда хайырланыганын жалган-ды: мында, залдача, сер-мье тутарга жаралуу затла жькьудула, сора бизлик, жарланы теренликери, че-релени таушлары, желле, хауа басым – ала барысы да сабийилеге алгьа алгын билдирени бьттирге болу-шудула. Хорлаганыла ага РГО-дан саугала бла грамо-тала бьрилгендиле.

жаш тьло клубуна киреме. Бу жайда бир ай мында алгьа «Кьоркьусуулуккыну школуну» Минги тауда этьдориле биринчи кесогинде болганьма, аны оюнун бу жол менгьа тынчрак эди, бийик тауладан кьоркьузанын кел-генди, ала алгьа койргениге уа кьп зат барды. Бизинь аууну тамашалыгы эсимде келге кыалыгыны, аны РГО-дан алыла деп бошдан айтылмагынына тошюн-

Жол Борчларын тьлемегенле улусуз кыаллыкьыдыла

Автомобилтор кети водителини туткандыла. Ала жолда жьорюну жьорькьларына бузукьулукка этгенири оюн салынган тазирини елчени кйи бла жарым миллион сомгьа жеткенди. Аланы машиналары иелери борчлар-ны тьленини алага бьрилик тьлойдиле.

Исепторлор, сод, приставаыны чакырып, тийишл жумушла тамамлап, эки машинагьа да арест салгандыла. Исаналгьа борчлары тьлереге заман берилгенди. Ала ачаны заманында тьлемегенле жьмькьлери кыралыны иелгине этьдорул-кандыла.

Эсгерти Жорукьлагьа бойсуну – кьоркьусуулуккыну жалчытынуу баш амалы

КьМР-де Оператив штабь ре-спубликанын жьауаттын бла аны кьонькорьны келе турган байрамго бла – Билини кюнню эмде Кьабарты-Малкьар Респ-бликанын Кьыралыгыны кюнню бла – алгышылда эмде сакь-лыкьны колчедиреге чакь-рады, террорчулуккы ишелед сакьлыну оюнун бу жорукьула болушукьуну тьлениди.

Билдириу Хош келигиз, жаш журналистни школуну!

«Россеини Журналисттерни союзуну биротос-ке жьауат биротос Кьабарты-Малкьар ре-гиону бьлениу КьМР-ни Миллетени ишери эма жьауат проектке жьауа бла министрствонуну бла «КМР-Медиа» ГКУ-ну себеплигири бла Жаш журналистни школуну ашууну бошолды. Биеу да 25 адам алынырыды. Аланы жаш солгьори 14-ден бошоп 35 жылгьа дери болура керекдиле.

Дерле бийли сьнтерьдери дакьыра дери хар орта кун Босаны оюннде (Налчык шахар, Ленин отлас орам, 5-чи номерли кой) этьри-диле. Аны 14:00 сагаттада бошанырыдыла. Курслорго бу телефон номерге елечили жьмькьлери болууду: 9-909-487-50-22, 42-56-19. Бу электрон адрес бла кызыргьа да онг барды: zaur-1960@yandex.ru.

«Ис мьна» телефонлары: КьМР-де Оператив штабьны: 48-15-48; КьМР-де УФСБ-ни: 48-15-81 (ишонулуккыну телефонуну); КьМР-де МДБ-ни: 40-49-10 (дежурный кесегин); 49-50-62 (ишонулуккыну телефонуну); Россеини Следствие комите-тени КьМР-де Следствие комите-тени кыралыны: 77-64-22 (ишонулуккыну телефонуну); ИМС-ни КьМР-де Баш управ-ленигыны: 39-99-99 (дежур-ный кесегин).

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

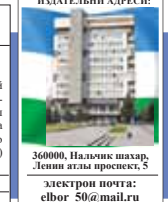
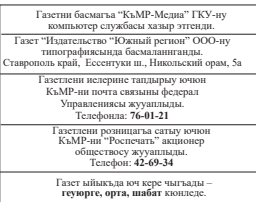
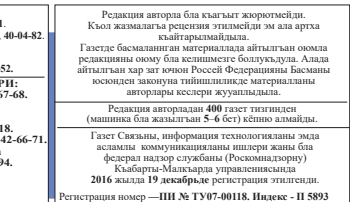
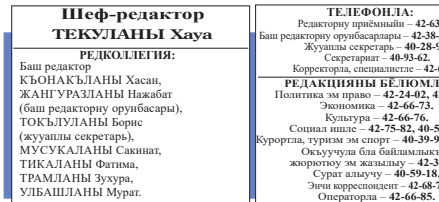
Шеф-редактор ТЕКУЛАНЫ Хауа РЕДАКЦИЯНЫ: Баш редактор КЪОНАКЪЫЛАНЫ Хасан, КААНУРАЗАЛАНЫ Нажабат (баш редактору оубурабасы), ТОКЪЛУДАЛАНЫ Борис (жууапсы секретери), ТИСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зузура, УБАШЛАНЫ Мурат. ТЕЛЕФОНЛА: Редактору примини – 42-63-01. Баш редактору оубурабасы – 42-38-21, 40-04-82. Жууапсы секретери – 40-28-97. Секретари – 40-93-62. Корректор, спецнашисте – 42-63-57. РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЛЕГЕРИ: Поштанга эм право – 42-24-02, 42-67-68. Экономка – 42-66-76. Културга – 42-66-76. Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18. Курортта, турзм эм спорт – 40-29-03, 42-66-71. Окуучула бла байламлыдыла жьорьктюу эм жалчылы – 42-37-94. Эмде – 40-59-18. Операторцент – 42-68-72. Эни корсетиле – 42-66-85.

Редакция авторла бла кылат жьорьктюу. Кьол жьамагьа рецензия этпейди эм ала артка кытаргыладыла. Газетте басылгандан материалды айтылган оюмга рецензияны оюму бла кешиместе болушукьуду. Ала айтылган хар зат юон Россеини Федерацияны Басманы юосуден аюунда тийишлиликте материалды авторлар кесери жууапсыдыла. Редакция авторла 400 газет тизгинден (машина бла жьазылгьа 5-6 бет) оюн аймады. Газет Сьвагыны, информация технологияны эма асыма коммуникацияны ишлери жаны бла федерал надар службасы (Роскомнадзор) Кыбарты-Малкьарда управленигында 2016 жылда 19 декабрьге регистрация эттигенди. Регистрация номер – ПН № ТУ-07-00118. Индекс – П 5893

Газетни басмагьа «КьМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы жьазат эткенди. Газет «Издательство «Южный регион» ООУ-ну типографиясыда басылгандыла. Ставрополь край, Ессенуку ш., Нивский орам, 5а. Газетени иелерине тапшыруу юонун КьМР-ни пошта сьвагыны федерал Управленигыны жууапсыдыла. Телефон: 76-01-21. Газетени ронингьага сатуу юонун КьМР-ни «Росстелеком» ашмактары обществову жууапсыдыла. Телефон: 42-69-34. Газет гьыйнак, оч керг чьгьады – 42-66-85, оч керг, шабат кюнлесе.

Номерте графике керг 19,00 сагатта кьол салындаы. 20,00 сагатта кьол салынындаы. ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА: Жангураулыны Нажабат – дежурный редактор; Кучукааны Сафигет, Кетегичиланы Зульфия – жууапсы секретери оубурабасы; Байкьыгулааны Жаньта (1-чи бет), Ахматланы Льоза (2,4-чу бет), Гьевланы Валентина (3-чу бет) – корректор. Тиражы 1756 экз. Заказ № 1839. Багытсы 10, 30 мая. 360000, Налчык шахар, Ленин аты проспекти, 5. электрон пошта: elbor_50@mail.ru

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИН: 360000, Налчык шахар, Ленин аты проспекти, 5. электрон пошта: elbor_50@mail.ru

Тинтуле Окуучулагьа алгьаган кьайгьырып

Билимини кононо алпнда Росгвардияны ведомстводан тышындагы охраннында кьулукь этгелене ведомство-ла аралы комиссия бла бирге Налчык шахарны школ-ларда кьоркьусуулуккы кьайы жалчытылганын тинтениле. Ала бек алгьа кьоркьуу тьошенини юосуден билдирген белгиле, видео амала-ла не жалда болганыларн кьргендиле, кьоркьусуулуккы паспортлары кьачан жарашдырылганыларна кьаргьандыла, окуу юйле-де ишленген кьыйын болумлада мадар эте бил-

Жангы китап

Келир тьлюлену сагьышын этип

Алгьаракь-лада Уна-ланы Кьубадийни жашы Викторну «Саулары элери-деде турурча» деген ат бла жангы китабы чькь-гьанды. Ол Кьашкатаудан Улуу Ата Журт урушунда ишленген юосуденинде. Кьчгончюлукке эмда андан сора жылда аушан фронтчулары атырын да табарга болушукь.

«Кьоркьусуулуккыну жьорукьларында да билуу из-ленгенди. Бу жолоучулуккы, сьвир кьоргонгенинде ты-шында, алгьа бьтюн уллу жьауача эткенди. Ахьрында Мокьаланы Тенгиз проектеде салынган бьтееу борчла толтурулганыларн, аны кьатышхана уа Кьабарты-Малкьарны Курортла эм туризм министрствосундан диплома бла саугьаланганыларн билдиргенди.

«Саулары элери-деде турурча» деген мемориал китап Совет Союзу Жигити деген ат кьргьозтолгон Ноступланы Хажьибекрини, Кьабарданы Музакирини эмде Черкеланы Сарбий-ни юосуден билдирюуден башланды. Андан сора урушда, кьчгончю-люкно кезиюунде, мамыр жьашауда этгеленини юосе-ринден кьыса билдирюу бла тизме басмаланды. Ол адамланы суратыры уа окуучулары сьвирлерин бьтюн бек кьызгьайдыла.

УФСБ

Таскьачлыкьы ачыккьланыгьа

Управленигыны кьулукьчу-лары, излеу-тинтуу жумуш-лары толтурганын кезюуде, Украинаны 45-жылкык ин-санды таскьачлыкьы ишени тьгьандыла. Кьч ведом-ствонун пресс-службасындан билдиргенери, ол, РФ-ни Кьоруулау министрствонун бьленигенин орналгьан жьрларин, ала нечча адам кьулукь этгенинен эм баш-ха шартланы жьйишдырып, тыш кьыралланы энци служ-

баларына билдиргенди. КьМР-ни Баш судюу, ол РФ-ни УК-сыны 276-чи статьясына бузукьулуккы эткени тохташдырып, аны эркинги-нин 12 жылгьа сьвирьгьа деп онку чьгьадыдыла. Ол оюн кононе кьратты. Украинаны таскьачлыкьы нызамы колонияда турлукьуду.

Аман ишени жаргьа кьорьшгени

РФ-ни ФСБ-сыны КьМР-де Управленигыны кьулукьчу-лары, терроризмге кьжауа излеу-тинтуу жумушланы

Военная служба по контракту - ТВОЙ ВЫБОР! 1900 000 РУБЛЕЙ. Денежное довольствие от 210 тысяч рублей. Тел: 8 (866) 275-04-94. Там ПОБЕДА!

Урушун, урунуну, Сауланганын кочени эма право нызамны сакьлауу органыны ветеранларыны (пенсиячыларыны) Налчык шахар советини кьаууми советни таматасы АБДУЛЛАНЫ Камалы кызы, Муштафьа эгечи АХМЕТЛАНЫ Фатима, АБДУЛЛАНЫ Камалы кызы, ауушхана бушу этгени билдирип, кьайгы сьз береди.

«Шимал Кавказын Метеорология эм башка геофизика болумлагьа себеплик этген аскер службасы» федерал кьырал бюджет учреженины ишчилери солчаны таматасы, РФ-ни сьвир метеорология, РФ-ни Гидрометеолужбасыны сьвир ишчиси ЧУБАЙЛАНЫ Хусеинни жьашы Кыбарты-Малкьар аны аны АХМЕТЛАНЫ Локьман кызыгьа ЧУЧАЙЛАНЫ Мариям ауушханы бла байламлы, уллу бушу этип, кьайгы сьз береди.